

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Voorontwerp besluit van de Vlaamse Regering over de
bestemmingsregels met betrekking tot de subsidies verstrekt door het
Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden
(citeerschrift: “het Bestemmingsbesluit”)
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Bij de toekenning van de investeringssubsidies en/of -waarborgen, wordt in de VIPA-regelgeving toegezien op een voldoende lange bestemming van de gesubsidieerde infrastructuur. De regels hierover zitten verspreid over verschillende besluiten en kenden omwille van de uiteenlopende timing een afwijkende invulling. Met dit besluit worden de regels geüniformiseerd en gebundeld in 1 besluit.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

- **Beleidsdomein:** Welzijn, Volksgezondheid en Gezin (WVG).
- **Beleidsveld:** Zorginfrastructuur

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2024/12 van 19 januari 2024.

Het advies van de Raad van State werd verleend op ...

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A.1 Situering:

Bij de toekenning van de investeringssubsidies en/of -waarborgen, wordt in de VIPA-regelgeving toegezien op een voldoende lange bestemming van de gesubsidieerde infrastructuur.

Het respecteren van die bestemmingsduur wordt vanuit 2 invalshoeken juridisch afgedwongen.

Eenzijds wordt een vervroegde bestemmingswijziging in de regel onderworpen aan een voorafgaande toestemming van de secretaris-generaal of de minister. Indien deze toestemming niet werd gevraagd of bekomen, leidt dit tot een **volledige of gedeeltelijke terugvordering van de investeringssubsidie**. Anderzijds kan een aanvrager voor de capaciteit van het initiële project (ook verkort benoemd als “het project”), pas na een voldoende lange bestemmingsduur **opnieuw subsidies bekomen**. Hierop zijn een beperkt aantal uitzonderingen voorzien, waarbij de voornaamste de terugbetaling van de subsidie vormt. Voor de klassieke subsidies en de gebruikstoelagen kan ook een toestemming van de minister (zonder of na partiële terugbetaling) na gunstig advies van Inspectie Financiën ertoe leiden dat de voorziening opnieuw in aanmerking komt voor de subsidie.

De voornoemde regels zitten echter **verspreid over verschillende besluiten**. Door het gefaseerd tot stand komen, wijken daarom sommige **latere handhavingsregels af van de initiële principes**:

- Voor de klimaatsubsidies wordt ondanks een verplichting van een voldoende lang genotsrecht, niks bepaald in verband met de afwijking mits voorafgaande toestemming bij vervreemding.
- Voor de VAPH-infrastructuurforfaits is er geen mogelijkheid om van de integrale terugvordering af te wijken mits toestemming van de minister.
- Behoudens voor herconditioneringswerken, kan een ziekenhuisproject dat de afgelopen twintig jaar werd gesubsidieerd niet in aanmerking komen voor het strategisch forfait voor de ziekenhuizen. Ook hier is dus geen afwijking door toestemming van de minister voorzien.

Verder leert de praktijk dat bepaalde punten in de regelgeving een **verduidelijking** vereisen:

- Tijdelijke leegstand: indien verbouwingswerken noodzakelijk zijn, komt bepaalde capaciteit tijdelijk leeg te staan. Indien daarna de bestemming voldoende lang wordt verder gezet, zou die tijdelijke leegstand geen aanleiding mogen geven tot terugvordering.
- Bedrag van de terugvordering:
 - o In de praktijk wordt na het akkoord van minister én mits gunstig advies Inspectie Financiën (IF), een pro rato temporis berekening voor de terugvordering toegepast. Dit zou (vanaf een bepaalde bestemmingsduur) best een automatische regel worden, waardoor het gros van de dossiers automatisch kan behandeld worden zonder voorafgaand advies IF.
 - o Voor jaarlijkse subsidies die in functie van het gebruik worden uitbetaald, houdt het vanuit het “quid pro quo”-principe geen steek om de historische recurrente subsidies terug te betalen. Tegenover die subsidies stond immers al jaarlijks een tegenprestatie, m.n. nuttig gebruik gedurende dat jaar. Ook dit blijkt niet uit de huidige regelgeving.

A.2 Plan van aanpak:

We streven naar één handhavingsbesluit ter vervanging van de verschillende handhavingsregels die momenteel verspreid zitten over verschillende besluiten.

Voor een generieke toepasbaarheid op zowel de huidige als eventuele toekomstige besluiten, worden volgende uitgangspunten gekozen:

- Subsidies worden gedefinieerd volgens 2 groepen: enerzijds **recurrente subsidies** gelinkt aan het gebruik en anderzijds **bouwsubsidies gelinkt aan de bouwperiode of aan de bestelling**.

Recurrente subsidies dekken het jaarlijks gebruik en worden geheel of voor het merendeel na de bouwperiode toegekend, meestal in functie van parameters. Voorbeelden hiervan zijn de gebruikstoelagen (20 jaar) en alle forfaits (ziekenhuizen, ouderen- en VAPH-forfaits).

Bouwsubsidies of subsidies gelinkt aan de bouwperiode, worden uitbetaald gedurende de bouwperiode volgens de voortschrijding van de werken en na de voorlegging van de facturen. Voorbeelden zijn de klassieke subsidies, maar ook bv. de subsidies voor de revalidatieovereenkomsten, de klimaatsubsidies of de subsidies voor preventie van agressie.

De tweede groep onderscheidt zich van de eerste doordat verantwoordingsstukken in functie van de bouwkost en aankoop, de basis vormen voor de uitbetaling.

- De terugvordering van het subsidiebedrag is in functie van de **toekomstige bestemming** en de al gelopen **nuttige bestemmingsduur** in verhouding tot de vereiste bestemmingsduur:
 - o **Toekomstige bestemming:** een herbestemming buiten de persoonsgebonden aangelegenheden zal strenger beoordeeld worden dan een herbestemming binnen de persoonsgebonden aangelegenheden.
 - o **Nuttige bestemmingsduur:** dit is de duur gedurende dewelke het gesubsidieerde goed haar bestemming behield. Vanaf een bepaalde bestemmingsduur wordt er milder geoordeeld door een pro rato temporis-terugvordering mogelijk te maken.
 - o **Vereiste bestemmingsduur:** dit is de minimumperiode gedurende dewelke het gesubsidieerd actief dient te worden aangehouden. Voor onroerende goederen is dit minimaal 25 jaar (zoals vastgelegd in het decreet van 23 februari 1994), voor roerende goederen is dit 5 jaar voor medische uitrusting en bijzondere uitrusting, 10 jaar voor de andere roerende goederen (meubilair).

- De toestemming voor herbestemming, is slechts mogelijk indien er geen situatie van ongeoorloofde verwantschap ontstaat. Gezien dit verbod op ongeoorloofde verwantschap decretaal verankerd is, is dit een impliciete vereiste en dient het niet meer expliciet te worden opgenomen.

A.3 Herbestemmingsscenario's:

Vertrekkend van voornoemde uitgangspunten, wordt in functie van onderstaande herbestemmingswijzen in dit voorliggende ontwerp van besluit bepaald wat de gevolgen zijn voor:

- de initiële subsidie: is er eventueel terugvordering (bouwsubsidie) of stopzetting (recurrente subsidie)?
- de (eventuele) initiële waarborg van de leningen: vervalt de waarborg of wordt deze overgedragen?
- de geschiktheid van de capaciteit voor nieuwe subsidies: komt de vrijgekomen capaciteit opnieuw in aanmerking voor subsidies?

1) Bestemming van de infrastructuur binnen de persoonsgebonden aangelegenheden die binnen het beleidsdomein van het VIPA (=VIPA-domein) vallen:

Wat?

Elke herbestemming naar een andere sector binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin valt hieronder (= het VIPA-domein).

In het bijzonder is dit scenario ook van toepassing op een tijdelijke leegstand, indien na de leegstand de bestemming binnen de persoonsgebonden aangelegenheden wordt voortgezet zodat de totale bestemmingsduur vóór en 'na de leegstand minimaal overeenstemt met de vereiste bestemmingsduur. De periode van leegstand zou wel beperkt worden of dienen gemotiveerd te worden in functie van de nodige aanpassingswerken.

Procedure:

- Er is steeds een toestemming van de leidend ambtenaar vereist.
- In geval van een gewaarborgde lening dient die toestemming vooraf te worden verleend.
- De toestemming achteraf dient binnen de twee jaar na de herbestemming te worden aangevraagd. Daarna geldt een geldelijke sanctie.

Gevolgen voor de subsidie en/of gewaarborgde lening:

a) indien de toestemming wordt bekomen:

- Initiële subsidie:
 - Een bouwsubsidie dient niet of slechts deels terugbetaald te worden
 - Een recurrente subsidie wordt verder of deels uitbetaald aan de erkende/vergunde voorziening aan wie de infrastructuur wordt overgedragen of het zakelijk/genotsrecht wordt verder toegekend.
 - De gedeeltelijke stopzetting van de recurrente subsidie of gedeeltelijke terugvordering van de bouwsubsidie is van toepassing indien het capaciteitsgebruik van de nieuwe bestemming niet in verhouding zou staan tot die van de oude bestemming.
- Waarborg lening (inclusief waarborg zonder voorafgaande subsidie):
 - Wordt verder gezet
- Geschiktheid nieuwe subsidie:
 - Gezien geen terugbetaling of stopzetting van de initiële subsidie, kunnen geen nieuwe subsidies verleend worden voor dezelfde capaciteit.
 - Indien de aanvrager nieuwe subsidies wenst te bekomen, dan zal die toestemming moeten vragen om de initiële subsidies terug te betalen of stop te zetten zoals hierna bepaald onder 2).

Indien geen toestemming bekomen of gevraagd:

In het geval dat er enkel een subsidie werd verleend, zal de toestemming uiterlijk binnen de twee jaar na de herbestemming dienen te worden gevraagd. Indien de toestemming daarna wordt gevraagd, is een geldelijke sanctie van toepassing.

In geval van een gewaarborgde lening zal bij bestemmingswijziging en gebrek aan voorafgaande toestemming, de (eventuele) subsidie integraal teruggevorderd worden en de waarborg worden stopgezet.

2) Bestemming van de infrastructuur binnen de persoonsgebonden aangelegenheden, maar buiten het beleidsdomein waarvoor het VIPA bevoegd of binnen het beleidsdomein van het VIPA en wanneer de aanvrager daarom verzoekt. In geval van bouwsubsidies, bedraagt de bestemmingsduur minimaal 15 jaar:

Wat? Elke bestemming binnen de persoonsgebonden aangelegenheden, maar buiten het beleidsdomein waarvoor het VIPA bevoegd is (dus buiten het VIPA-domein).

Hiertoe behoren de recurrente subsidies en de bouwsubsidies met een nuttige bestemming van minimaal 15 jaar.

Deze procedure kan ook van toepassing zijn op bestemmingen binnen de persoonsgebonden aangelegenheden indien de aanvrager daarom verzoekt.

2.1 recurrente subsidies:

Procedure:

In het geval dat er geen gewaarborgde lening is, kan herbestemming mits voorafgaande toestemming van het VIPA of - in geval van een aanvraag na de herbestemming – mits toestemming achteraf van de minister.

In het geval van een gewaarborgde lening, dient de toestemming steeds voorafgaand de herbestemming te worden verleend.

De toestemming achteraf dient binnen de twee jaar na de herbestemming te worden aangevraagd. Daarna geldt een geldelijke sanctie.

Gevolgen voor de subsidie en/of gewaarborgde lening:

a) toestemming:

- Initiële subsidie: de recurrente subsidie wordt stopgezet vanaf het jaar van de bestemmingswijziging. De recurrente subsidies worden voor de betaalde bedragen vanaf het jaar van de bestemmingswijziging integraal teruggevorderd. Voor de gebruikstoelagen geldt dat sommige aanvragers deze ineens hebben laten uitbetalen. Hierop wordt dan dezelfde regeling toegepast als voor de bouwsubsidie.
- Initiële waarborg (inclusief waarborg zonder voorafgaande subsidie): wordt stopgezet.
- Geschiktheid nieuwe subsidie: de capaciteit kan opnieuw ingebracht worden. Omwille van het opnieuw in aanmerking kunnen komen voor een subsidie, kan deze procedure ook voor herbestemming binnen de persoonsgebonden aangelegenheden vrijwillig door de aanvrager worden opgestart.

b) geen tijdige toestemming bij toestemming achteraf:

Er geldt een geldelijke sanctie indien (bij een toestemming achteraf) niet binnen de twee jaar toestemming wordt aangevraagd.

c) ongeoorloofde herbestemming na uitspraak:

Indien de aanvrager na een formele weigering toch herbestemt, dan worden de recurrente subsidies integraal teruggevorderd en wordt de eventuele waarborg stopgezet.

2.2 bouwsubsidies met bestemmingsduur minimaal 15 jaar (incl. recurrente subsidies die ineens werden uitbetaald)

Procedure:

In geval dat er geen gewaarborgde lening is, kan herbestemming mits voorafgaande toestemming van het VIPA of - in geval van een aanvraag na de herbestemming – mits toestemming achteraf van de minister.

In geval van een gewaarborgde lening, dient de toestemming steeds voorafgaand de herbestemming te worden verleend.

De toestemming achteraf dient binnen de twee jaar na de herbestemming te worden aangevraagd. Daarna geldt een geldelijke sanctie.

Gevolgen voor subsidie en gewaarborgde lening:

a) toestemming:

- Initiële subsidie:
 - Terugvordering pro rato temporis op basis van de volgende formule:

Terug te vorderen bedrag =
uitbetaalde subsidiebedrag x ((vereiste bestemmingsduur – nuttige bestemming)/vereiste bestemmingsduur)

Waarbij:

- “nuttige bestemming” = nuttige bestemming in volle jaren vanaf jaar ingebruikname tot en met jaar voorafgaand aan de ingebruikname
- “vereiste bestemmingsduur” = 25 jaar voor onroerende goederen; 5 jaar voor medische uitrusting en bijzondere uitrusting; 10 jaar voor andere roerende goederen (meubilair).

- Indien het gesubsidieerd actief gefaseerd in gebruik werd genomen, dan gebeurt de berekening ook gefaseerd vanaf de verschillende datums van ingebruikname.
- Initiële waarborg:
 - Deze wordt stopgezet
- Geschiktheid nieuwe subsidie:
 - De capaciteit komt opnieuw vrij voor nieuwe subsidies

b) geen tijdige toestemming bij toestemming achteraf:

Er geldt een geldelijke sanctie indien (bij een toestemming achteraf) niet binnen de twee jaar toestemming wordt aangevraagd.

c) ongeoorloofde herbestemming na uitspraak:

Indien de aanvrager na een formele weigering toch herbestemt, dan worden de recurrente subsidies integraal teruggevorderd en wordt de eventuele waarborg stopgezet.

2.3 Andere gevallen dan 2.2: bestemming buiten persoonsgebonden aangelegenheden of binnen de persoonsgebonden aangelegenheden voor bouwsubsidies met een nuttige bestemmingsduur van minder dan 15 jaar

Procedure:

- Indien er geen gewaarborgde lening is, kan er door de minister zowel voor- als achteraf de toestemming worden verleend.
- In het geval van een gewaarborgde lening dient de toestemming steeds vooraf te worden verleend.

In de andere gevallen dan 2.2 volstaat de toestemming van de minister dus enkel in geval van recurrente subsidies of bouwsubsidies van een project met minimaal 15 jaar nuttige bestemming. Indien die nuttige bestemming minder dan 15 jaar bedraagt, is toch het advies IF vereist.

Daarnaast volstaat die ministeriële toestemming enkel indien de recurrente subsidies worden stopgezet of bouwsubsidies worden teruggevorderd volgens de pro rato-regel.

Hiervan kan maar afgeweken worden indien het voorafgaand advies van de minister vergezeld gaat van een gunstig advies van Inspectie Financiën.

Gevolgen voor de subsidie en gewaarborgde lening:

a) toestemming:

- Initiële subsidie:
 - Terugvordering pro rata of volgens specifieke toestemming minister indien bouwsubsidies met nuttige bestemmingsduur < 15 jaar
- Initiële waarborg:
 - Deze wordt stopgezet
- Geschiktheid nieuwe subsidie:
 - De capaciteit komt bij terugbetaling opnieuw vrij voor nieuwe subsidies.

b) geen tijdige toestemming bij toestemming achteraf:

Er geldt een geldelijke sanctie indien (bij een toestemming achteraf) niet binnen de twee jaar toestemming wordt aangevraagd.

c) ongeoorloofde herbestemming na uitspraak:

Indien de aanvrager na een formele weigering toch herbestemt, dan worden de recurrente subsidies integraal teruggevorderd en wordt de eventuele waarborg stopgezet.

A.4 De finaliteit: uniforme regels en minder dossierbehandeling aan de top

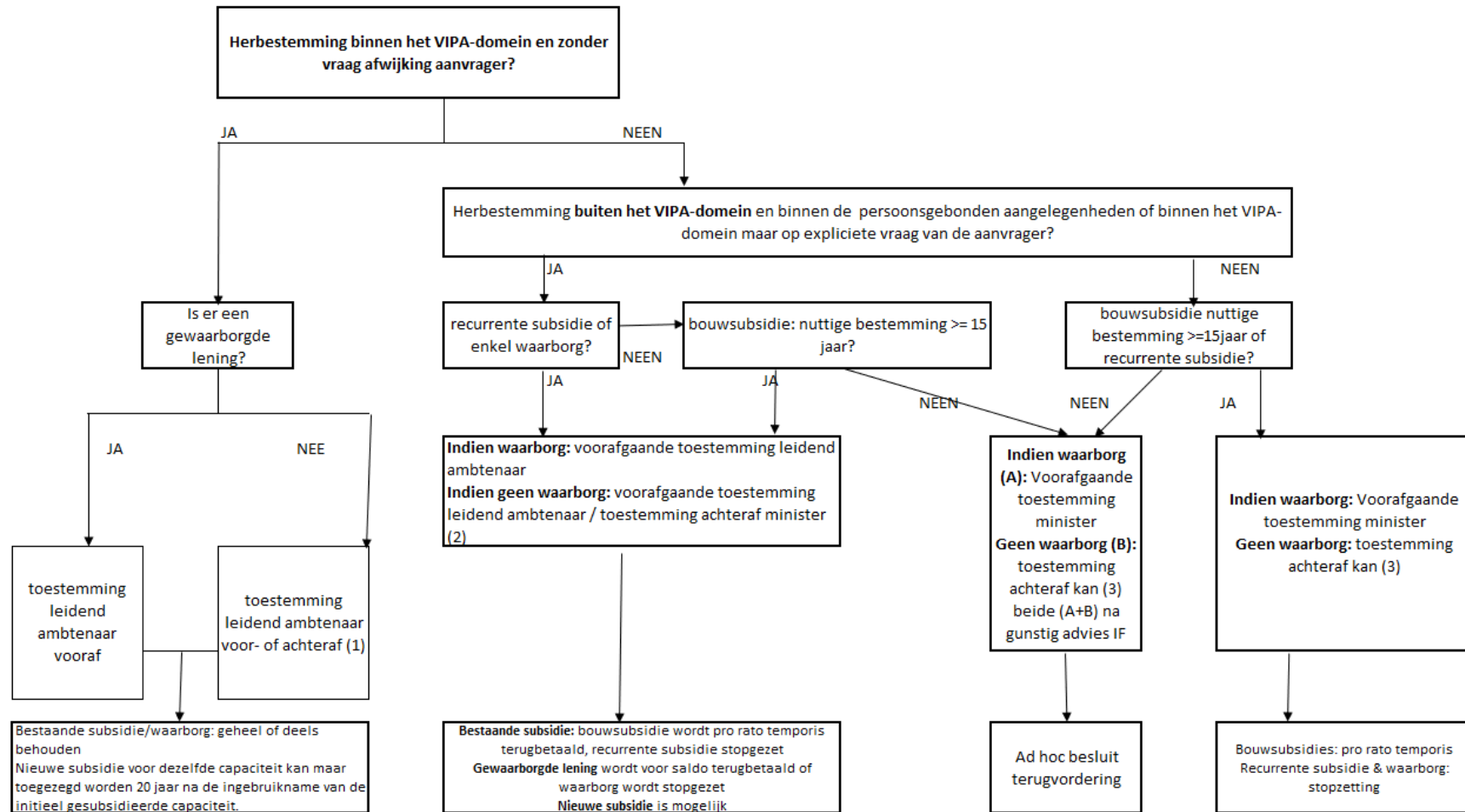
De voorgaande scenario's zorgen voor een afname van het aantal dossiers en bieden alsook meer tijd voor een diepgaandere behandeling van de atypische dossiers.

Subsidies met een reeds redelijke bestemmingsduur kunnen nu zowel binnen als buiten de persoonsgebonden aangelegenheden via een automatische berekening worden teruggevorderd of automatisch worden stopgezet. Hierdoor valt de steeds terugkerende verantwoording weg.

Enkel dossiers die een meer inhoudelijke beoordeling vereisen, passeren dan nog via het hogere hiërarchische niveau.

Op de volgende pagina worden de verschillende situaties met betrekking tot bestemmingswijziging in een schema vervat.

PROCEDURE HERBESTEMMING & gevolgen bij toestemming

Noten:

- ✓ (1) de toestemming is uiterlijk binnen de 2 jaar na de herbestemming. Indien daarna, dan geldt een boete van 1% van het uitbetaalde subsidiebedrag met een maximum van 10.000 euro
- ✓ (2) de toestemming is uiterlijk binnen de 2 jaar na de herbestemming. Indien daarna, dan geldt een boete van 2% van het uitbetaalde subsidiebedrag met een maximum van 50.000 euro
- ✓ (3) de toestemming is uiterlijk binnen de 2 jaar na de herbestemming. Indien daarna, dan geldt een boete van 5% van het uitbetaalde subsidiebedrag met een maximum van 500.000 euro

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1 bevat de definities (artikel 1) en de afbakening van het toepassingsgebied (artikel 2)

Artikel 1:

Het besluit krijgt als citeertitel “het VIPA Bestemmingsbesluit” zodat in toekomstige nieuwe besluiten hiernaar kan worden verwezen.

Artikel 2: definities:

De definities leggen de fundamenteën voor het wie, wat en hoe die verder in het besluit worden uitgewerkt:

- op wie is het besluit van toepassing? Daartoe definiëren we de begunstigde.
- op wat is het besluit van toepassing?
 - > we definiëren bestemmingswijziging op zich
 - > we onderscheiden de bouw- en recurrente subsidie. Ook wordt de bestemmingswijziging gedefinieerd
- hoe wordt de (eventuele) terugvordering toegepast? De nuttige bestemmingsduur wordt daartoe verderop in artikel 6 gedefinieerd.

Begunstigde (1°):

In het stadium van een bestemmingswijziging is de tegenpartij ruimer te beschouwen dan de aanvrager in het Procedurebesluit. De aanvrager beperkt zich immers tot die rechtspersonen die een aanvraag indienen, terwijl bij bestemmingswijziging de subsidie of waarborg dikwijls reeds zijn toegekend.

We definiëren de “begunstigde” dan ook ruimer als de erkende rechtspersoon die:

- ofwel de aanvraag voor subsidie of waarborg heeft ingediend;
- ofwel de subsidie en/of de waarborg heeft bekomen;
- ofwel de exploitatie van het goed met investeringssubsidie of investeringswaarborg heeft overgenomen **na een eerdere toestemming** (om de verwarring te vermijden met bv. aanvragen die ex ante worden gehonoreerd).

Dit laatste impliceert dat indien de exploitatie overgaat naar een andere rechtspersoon (na de nodige toestemming), die automatisch ook de verplichtingen van het besluit zal overnemen.

Bestemmingswijziging (2°): hier wordt bestemmingswijziging van een gewaarborgd of gesubsidieerd goed verder gedefinieerd:

- vervreemding: verkoop, schenking, elke wijziging van eigenaar
- belasting met zakelijke zekerheid (bv. hypotheek, hypothecaire volmacht) of zakelijk recht (bv. erfpacht, opstal) of genotsrecht (bv. huur)
- overdracht van de exploitatie naar een andere entiteit;
- in het goed kunnen andere activiteiten worden ontplooid;
- het goed kan leegstaan of zelfs tenietgaan.

De bestemmingswijziging kan zowel op het geheel als een deel van gewaarborgde en/of gesubsidieerde goed betrekking hebben.

Bouw (3°)- versus recurrente subsidie (5°):

Er is een noodzaak tot differentiatie tussen 2 subsidiesoorten, gezien dit de wijze van terugvordering verder zal bepalen:

“**Bouwsubsidie:** subsidie die op basis van een verantwoording van de bouw- of de aankoopkost wordt uitbetaald

Recurrente subsidie: subsidie die periodiek los van de verantwoording van de bouw- of aankoopkost wordt

uitbetaald”

Recurrente subsidies worden jaarlijks uitbetaald en dit gedurende minimaal 20 jaar (alternatieve subsidies) of onbeperkt in de tijd (forfaits: ziekenhuis-, ouderen- en VAPH-infrastructuurforfaits). Indien de subsidies onbeperkt in de tijd worden toegekend, is het bedrag een functie van 1 of meerdere parameters met betrekking tot het gebruik. Een bijzonder geval betreft de eenmalige terugbetaling van de alternatieve subsidies. Hiervoor gelden dan dezelfde bepalingen als de bouwsubsidies, wat in de artikels over de terugvordering verder wordt toegelicht.

Momenteel vinden de recurrente subsidies hun juridische basis in 1 van de volgende besluiten:

- BVR van 18 maart 2011 tot regeling van de alternatieve investeringssubsidies, verstrekt door het Vlaamse Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden;
- BVR van 14 juli 2017 houdende de procedureregels voor de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen;
- BVR van 22 juni 2018 tot regeling van het infrastructuurforfait binnen de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap;
- BVR van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers.

Bouwsubsidies worden in 1 of meerdere schijven uitbetaald in functie van de voorgelegde verantwoordingsstukken met betrekking tot de bouw of de aankoop. Een aantal jaar na de bouwperiode zijn alle betalingen afgehandeld. Voorbeelden hiervan zijn momenteel de klassieke subsidies, subsidies preventieve infrastructuurle maatregelen tegen agressie, klimaatsubsidies.

Momenteel vinden die bouwsubsidies hun juridische basis in 1 van de volgende besluiten:

- BVR van 8 juni 1999 houdende de procedureregels inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden;
- BVR van 30 november 2018 houdende de subsidiëring van projecten van preventieve infrastructuurle maatregelen inzake agressie, vrijheidsbeperking of vrijheidsberoving in bepaalde voorzieningen van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden;
- BVR van 30 maart 2018 tot uitvoering van het klimaatplan met betrekking tot de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden.

Het onderscheid tussen beide is bepalend voor de terugvordering en wordt gemaakt door de **verhouding tussen de (subsidie)betaalperiode en de gebruikperiode**.

Bij bouwsubsidies is er slechts een beperkte overlap tussen de betaal- en gebruikperiode. Bij bouwsubsidies vormt de subsidie in feite een eenmalige vergoeding voor een toekomstig gebruik. Recurrente subsidies worden daarentegen voor elk jaar van gebruik uitbetaald.

Bouwsubsidies vormen dan ook een voorschot op toekomstige prestaties **in meerdere jaren**, terwijl in geval van een recurrente subsidies de jaarlijkse betaling enkel een voorschot vormt voor het gebruik in het **betaaljaar**.

Voor de terugvordering van de subsidie, zal bijgevolg voor de bouwsubsidie het totale subsidiebedrag de basis vormen voor de pro rata-berekening van het terug te vorderen bedrag. Voor de recurrente subsidies beperkt de terugvordering zich tot het (eventueel) betaalde subsidiebedrag met betrekking tot **het jaar van de bestemmingswijziging**. Uitzondering betreft de eenmalige terugbetaling van de alternatieve subsidies. Hiervoor gelden dan dezelfde bepalingen als de bouwsubsidies, wat in de artikels over de terugvordering verder wordt toegelicht.

Artikel 3:

Hier wordt het toepassingsgebied van het besluit afgebakend. Indien in een besluit niks afwijkend staat

vermeld, zijn de regels van het bestemmingsbesluit van toepassing.

De regels i.v.m. de ongeoorloofde verwantschap werden hier niet in opgenomen, gezien decretaal verankerd en duidelijk gedefinieerd in elk besluit. Hiermee moet uiteraard blijvend rekening gehouden worden bij een herbestemming.

Hoofdstuk 2 omvat enkel artikel 3 voor de bepaling van de algemene verplichting van bestemming en onderhoud alsook de bestemmingsduur.

Artikel 4:

1e lid:

Voor de algemene formulering van de verplichting van bestemming en goed onderhoud werd de bepaling in artikel 41, §3 uit het procedurebesluit van 8 juni 1999 overgenomen.

We handhaven volgende looptijden:

- onroerende goederen: 25 jaar (artikel 12 decreet)
- roerende goederen:
 - medische uitrusting: 5 jaar
 - andere (meubilair): 10 jaar.

De voornoemde minimumperiodes worden gedefinieerd als de vereiste bestemmingsduur. Die vereiste bestemmingsduur zal ook de noemer vormen van de breuk voor de terugvordering van de subsidie (indien voorkomend).

2e lid:

In geval van een gewaarborgde lening zal de bestemming minimaal moeten aangehouden worden tot na de vervaldag of vervroegde terugbetaling van de lening. Het spreekt voor zich dat in geval van een gewaarborgde lening de vereiste bestemming loopt tot de laatste terugbetaling van de lening (=vervaldag). Die duur bepaalt echter niet mee de vereiste bestemmingsduur in de berekening van het terug te vorderen bedrag.

Voorbeeld: indien een lening op 30 jaar voor investering in onroerende goederen, dan zal de vereiste bestemmingsduur voor de eventuele terugvordering afgetopt worden op 25 jaar. De bestemming voor de waarborg dient echter wel gedurende 30 jaar te worden gehandhaafd.

In de 2 volgende hoofdstukken wordt het onderscheid gemaakt volgens de toekomstige herbestemming:

- herbestemming in het kader van de persoonsgebonden aangelegenheden die behoren tot het beleidsdomein van het Fonds (hoofdstuk 3);
- alle andere herbestemmingen (hoofdstuk 4).

Dit onderscheid bepaalt of de toestemming voorafgaand of achteraf kan verleend worden alsook wie de toestemming verleent. De bepalingen i.v.m. de ongeoorloofde verwantschap (zoals decretaal verankerd) blijven hier onverminderd van toepassing. Een toestemming kan bijgevolg enkel indien er geen situatie van ongeoorloofde verwantschap ontstaat.

Artikel 5

§1:

Eerste lid:

In het geval van een behoud van bestemming binnen de sectoren waarvoor het Fonds bevoegd is, is de toestemming van de leidend ambtenaar vereist. Indien er enkel een subsidie werd verleend, kan die zowel voorafgaand als achteraf worden verleend.

De toestemming is vereist bij zowel de vervreemding (verkoop/schenking/wijziging eigenaar, overdracht via fusie van het actief), belasting met een zakelijke zekerheid (hypotheek of hypothecaire volmacht), zakelijk recht (bv. erfpacht of opstal), of wijziging exploitatie, activiteit, leegstand of tenietgaan van de zaak (door geplande afbraak).

Tweede lid:

Indien een gebouw tijdelijk leegstaat omwille van bv. verbouwing of een zoektocht naar een andere bestemming binnen de persoonsgebonden aangelegenheden, dan wordt dit ook beschouwd als een bestemmingsbehoud binnen de persoonsgebonden aangelegenheden in het beleidsdomein van het VIPA. Voorwaarde is wel dat de totale toegestane bestemming vóór en na de leegstand minstens overeenstemt met de vereiste bestemmingsduur.

De leegstand wordt beperkt tot 5 jaar, tenzij gezien de duur van de aanpassingswerken een langere termijn kan worden verantwoord.

Derde lid: de toestemming van de leidend ambtenaar zal ook rekening houden met de functionele, bouwtechnische en de financiële aspecten van de nieuwe bestemming. Gezien de omvang van bepaalde infrastructuursubsidies worden hier in algemene termen de criteria geformuleerd om de bestemmingswijziging al dan niet goed te keuren.

Hierbij wordt meer specifiek gekeken naar volgende criteria:

- financiële criteria: de nieuwe uitbater of eigenaar dient de continuïteit van de uitbating te kunnen waarborgen. Daartoe wordt de financiële gezondheid van de nieuwe exploitant en eigenaar geanalyseerd.
- functionele criteria: er dient vermeden te worden dat eerst subsidie wordt aangevraagd voor een zorgvorm met minder strenge normen waarna via bestemmingswijziging zou overgestapt worden naar een andere zorgvorm met strenge normen, waardoor de toetsing hieraan wordt omzeild
- bouwtechnische criteria: er dient vermeden te worden dat capaciteitsbenutting van de nieuwe bestemming lager ligt dan die van de initiële bestemming. Hoewel de aanvrager ook die economische afweging zal maken (want hij dient nog circa 45-50% zelf te financieren), dient vermeden te worden dat een KDV van bv. 1500 m² omgezet wordt naar een LDC van 600 m².

Om toch aan de voornoemde criteria te kunnen voldoen, kan de toestemming van de secretaris-generaal ook onder voorwaarde zijn van een gedeeltelijke terugbetaling van de bouwsubsidie of een vermindering van de recurrente subsidie (zie paragraaf 3).

§2:

Eerste lid:

Indien er ook een waarborg op de lening werd verleend, kan die toestemming enkel vooraf worden verleend. In geval van een waarborg is de financiële gezondheid van de nieuwe overnemende entiteit des te meer van belang. Er dient immers vermeden te worden dat de toestemming achteraf gevraagd wanneer de nieuwe entiteit in financiële moeilijkheden zit en de waarborguitwinning reeds aan de orde is.

Bovendien dient het VIPA sowieso reeds toestemming te verlenen bij de overdracht van de leningcontracten door medeondertekening van de addenda.

Tweede lid:

In het geval dat enkel een subsidie werd toegekend, kan de toestemming achteraf na de bestemmingswijziging (vervreemding, bezwaring met zakelijke zekerheid, zakelijk recht of bestemmingswijziging) worden aangevraagd.

Dit dient echter wel binnen de twee jaar na de bestemmingswijziging (vervreemding, bezwaring met zakelijke zekerheid, zakelijk recht of bestemmingswijziging) te worden aangevraagd.

Zo niet wordt het VIPA immers voor een voldongen feit gesteld (gezien nog moeilijk om ooit nog terug te vorderen) waardoor de aanvrager de administratieve verplichtingen naast zich neer kan leggen.

Indien de toestemming na twee jaar geschiedt wordt een geldelijke sanctie van 1% van het uitbetaalde subsidiebedrag opgelegd, geplafonneerd op 10.000 euro. Het % wordt hier berekend op het uitbetaalde subsidiebedrag en niet op het initieel toegezegde subsidiebedrag omdat die toezegging niet altijd op dezelfde wijze wordt uitbetaald (bij bouwsubsidies is dit gedurende de bouwperiode, bij recurrente subsidies gespreid over de economische levensduur).

§3: In geval van toestemming, worden de bouwsubsidies niet of slechts deels teruggevorderd en worden de recurrente subsidies verder (eventueel verminderd) uitbetaald. De toestemming van de leidend ambtenaar kan inderdaad eventueel gekoppeld worden aan een partiële terugbetaling van de bouwsubsidie of partiële vermindering van de recurrente subsidies. Dit kan zich voordoen indien de nieuwe bestemming normaliter een lagere subsidie zou opleveren dan die onder de oude bestemming werd bekomen. Hiermee wordt vermeden dat de aanvrager via een omweg achteraf een hogere subsidie zou bekomen door de bestemmingswijziging.

Gezien de bestaande subsidies verder worden uitbetaald, zal de aanvrager voor hetzelfde project niet in aanmerking komen voor nieuwe subsidies. Dit wordt verder voorzien in artikel 7, waar enkel het voldoen aan artikel 5 of 6 volstaat om opnieuw een subsidie voor de initieel gesubsidieerde capaciteit te bekomen. Indien de aanvrager toch in aanmerking wil komen voor nieuwe subsidies zal hij een beroep dienen te doen op de bepalingen van hoofdstuk 4.

Indien de toestemming niet wordt bekomen en de herbestemming toch wordt doorgezet, treedt artikel 7 in werking. Dit bepaalt als sanctie de integrale terugvordering van de subsidies.

Hoofdstuk 4 behandelt de bestemmingswijzigingen in de andere gevallen: (1) binnen de persoonsgebonden aangelegenheden buiten het beleidsdomein van het VIPA (buiten het VIPA-domein), (2) buiten de persoonsgebonden aangelegenheden of (3) wanneer de aanvrager hierom verzoekt. Dit laatste geval is van toepassing indien de aanvrager expliciet de oude subsidie wil stopzetten (en evt. terugbetalen) om in aanmerking te kunnen komen voor een nieuwe subsidie.

Artikel 6

§1: Nuttige bestemmingsduur:

In geval van een terugvordering zal er rekening worden gehouden met de **nuttige bestemmingsduur**, dit is het aantal kalenderdagen gedurende dewelke het project haar bestemming behoudt binnen de persoonsgebonden aangelegenheden die behoren tot het beleidsdomein van het VIPA.

Dit wordt berekend aan de hand van het aantal kalenderdagen vanaf de dag van ingebruikname tot en met de dag voorafgaand aan de bestemmingswijziging. Indien een project gefaseerd in gebruik werd genomen, zal de nuttige bestemmingsduur vanaf verschillende tijdstippen van ingebruikname worden berekend.

Voorbeeld: een project bestaat uit deelprojecten A en B waarbij A in gebruik werd genomen op 1/1/2006 en

project B op 15/6/2008. Het totale project wordt buiten gebruik gesteld op 1/6/2023.

Er wordt een nuttige bestemmingsduur berekend voor:

- deelproject A: de jaren 2006 t.e.m. 2022 tellen mee of 17 jaar nuttige bestemmingsduur;
- deelproject B: de jaren 2008 t.e.m. 2022 tellen mee of 15 jaar nuttige bestemmingsduur.

§2 betreft alle gevallen die niet gevat worden door artikel 4 of wanneer bij een herbestemming binnen het beleidsdomein van het VIPA, de aanvrager daarom verzoekt.

Er wordt onderscheid gemaakt volgens herbestemmingen binnen (§3 en §4) en buiten (§5) de persoonsgebonden aangelegenheden. De herbestemmingen buiten de persoonsgebonden aangelegenheden doorlopen een zwaardere procedure.

In paragraaf 2 worden de spelregels voor alle herbestemmingen binnen het artikel vastgelegd:

- In geval van **een gewaarborgde lening** dient de toestemming steeds voorafgaand aan de bestemmingswijziging (vervreemding, bezwaring zakelijke zekerheid, zakelijk recht, genotsrecht of bestemmingswijziging) te worden verleend. De terugbetaling van de lening of de stopzetting van de waarborg is een vereiste.

- In geval van **geen gewaarborgde lening** kan de toestemming achteraf worden gevraagd binnen een termijn van uiterlijk 2 jaar na de bestemmingswijziging (vervreemding, bezwaring zakelijke zekerheid, zakelijk recht, genotsrecht of bestemmingswijziging). Na die periode van 2 jaar dient de aanvrager volgende boetes (bovenop het eventueel terug gevorderde bedrag)- te betalen aan het VIPA:

- bij herbestemming binnen de persoonsgebonden aangelegenheden: 2% van het uitbetaalde subsidiebedrag met een maximum van 50.000 euro

- bij herbestemming buiten de persoonsgebonden aangelegenheden: 10% van het uitbetaalde subsidiebedrag met een maximum van 500.000 euro.

We merken op dat de herbestemming ook betrekking kan hebben op een goed waarvoor enkel een VIPA-waarborg werd verleend. Ook in dat geval dient de toestemming aan de herbestemming vooraf te gaan (en kan ze niet achteraf worden aangevraagd).

In §3 en §4 worden de bestemmingswijzigingen binnen de persoonsgebonden aangelegenheden behandeld:

§3 bevat de specifieke bepalingen met betrekking tot de **recurrente subsidies** of in geval van een gewaarborgde lening zonder een voorafgaande subsidie- en bij herbestemming binnen de persoonsgebonden aangelegenheden die niet behoren tot het beleidsdomein van het VIPA of wanneer de begunstigde daarom verzoekt:

Eerste lid:

De leidend ambtenaar kan de toestemming hier dus enkel voorafgaand de herbestemming verlenen. De minister kan die nog achteraf verstrekken, in zoverre er geen sprake is van een gewaarborgde lening.

Tweede lid:

Recurrente subsidies worden in functie van het jaarlijkse gebruik verstrekt, waardoor de terugvordering zich beperkt tot de subsidies die vanaf het jaar van de bestemmingswijziging worden uitbetaald. Vanaf dat jaar heeft de voorziening haar tegenprestatie immers niet waargemaakt in tegenstelling tot de vorige jaren. De uitbetaling van de recurrente subsidies na het jaar van bestemmingswijziging komt uiteraard enkel voor bij ex post toestemming door de minister.

Bij de gebruikstoelagen en de forfaits is het inderdaad effectief zo dat de subsidie de prestatie vooraf gaat. Bij de personen met een handicap wordt in de eerste 2 jaar eventueel nog een supplement betaald indien de effectieve bezetting hoger ligt dan de veronderstelde bezetting. Dit bedrag zou in de voornoemde redenering enkel uitbetaald worden indien het betrekking heeft op het jaar voorafgaand aan het jaar van de bestemmingswijziging.

Aan een alternatieve subsidie is er potentieel ook een gewaarborgde lening verbonden. Gezien die mee ter ondersteuning diende van het initiële project, zal er ook een terugbetaling van het openstaande saldo van de gewaarborgde lening of een stopzetting van de waarborg worden geëist.

Dit geldt ook voor de gewaarborgde leningen zonder een voorafgaande subsidie.

Hier wordt ook nog eens beklemtoond dat in geval van een gewaarborgde lening, de toestemming steeds vooraf (aan de bestemmingswijziging) moet worden bekomen.

Derde lid:

In het verleden (2015-2016) werden bepaalde alternatieve subsidies ineens uitbetaald. Deze ineens uitbetaalde subsidie ondergaat dan dezelfde behandeling als de bouwsubsidie, met een pro rata temporis terugvordering voor de nog niet gelopen bestemmingsduur.

§4 behandelt de **bouwsubsidies** (of de subsidies die op basis van de verantwoordingsstukken worden uitbetaald) in zoverre de nuttige bestemmingsduur \geq 15 jaar en een herbestemming binnen de persoonsgebonden aangelegenheden.

Tweede lid:

Bouwsubsidies worden grotendeels uitbetaald voorafgaand aan de periode van gebruik, zij vormen dus een “voorschot” op een toekomstige tegenprestatie van de subsidiebegunstigde via het infrastructuraanbod. De procedure verschilt in functie van de effectieve bestemmingsduur.

Vanaf een bestemmingsduur van 15 jaar, kan een mildere benadering worden toegepast (dan bij bestemmingsduur $<$ 15 jaar) met slechts terugvordering voor de niet voldane bestemmingsduur.

Gelet op de vereiste bestemmingsduur, wordt de subsidie teruggevorderd voor de periode tussen het einde van de nuttige bestemmingsduur en het einde van de vereiste bestemmingsduur. Voor onroerende goederen is dit 25 jaar, voor bijzondere uitrusting of medische uitrusting 5 jaar en voor andere roerende goederen (meubilair) 10 jaar.

In formulevorm is dit:

$$\text{Terug te vorderen bedrag} = \text{uitbetaalde subsidie} \times \frac{(\text{vereiste bestemmingsduur} - \text{nuttige bestemmingsduur})}{\text{vereiste bestemmingsduur}}$$

Voorbeeld: project X kreeg subsidie in 2005, werd in gebruik genomen in 2007 en wordt verwacht uit gebruik genomen te worden in 2025. Er zal dus nog $(25 - 18)/25$ of 28% worden teruggevorderd.

Hier dienen ook de eventueel gewaarborgde leningen vervroegd te worden afgelost.

De formule zal gedifferentieerd berekend worden volgens de verschillende activasoorten die zich onderscheiden volgens vereiste bestemmingsduur in artikel 3, §1 (onroerend, medische uitrusting, meubilair) Dit kan tot gevolg hebben dat voor bepaalde activasoorten reeds voldaan is aan de vereiste bestemmingsduur en er bijgevolg geen terugvordering meer mogelijk is.

Bv. een subsidie werd verstrekt voor:

- onroerend goed 10 mio
- medische uitrusting 1 mio euro

Het goed krijgt een bestemming als school (binnen de persoonsgebonden aangelegenheden, waarvoor VIPA niet bevoegd is).

Voor de medische uitrusting, resulteert uit de formule: $1 \text{ mio} \times (5 - 15)/5 = - 2 \text{ mio euro}$. Het terug te vorderen bedrag kan echter nooit negatief zijn, dus voor medische uitrusting wordt er niks teruggevorderd.

De voornoemde werkwijze wordt momenteel in de feiten al toegepast maar dan telkens na een advies van IF. Gezien deze aanvragen steeds op dezelfde wijze worden behandeld, biedt het zeker efficiëntiewinst om deze werkwijze in de regelgeving te verankeren. Bovendien aanvaarden de aanvragers deze benadering meestal zonder meer gezien dit (1) reeds een soepeler benadering is dan de integrale terugvordering en (2) zij ook vragende partij zijn voor terugbetaling van de bestaande subsidie om zo opnieuw in aanmerking te kunnen komen voor een nieuwe subsidie.

Merk op dat in geval van een gewaarborgde lening, de looptijd van de gewaarborgde lening geen aanleiding kan geven tot een langere vereiste bestemmingsduur voor de berekening van het terug te vorderen bedrag. Er wordt immers enkel verwezen naar het eerste lid onder artikel 3, en niet naar het tweede lid m.b.t. de duur in geval van een gewaarborgde lening.

Een looptijd van de gewaarborgde lening die langer is dan de langste vereiste bestemmingsduur, kan daarom enkel de periode gedurende dewelke de bestemming moet gerespecteerd worden, verlengen.

§5 andere gevallen:

Dit betreft de gevallen met betrekking:

- bestemming buiten de persoonsgebonden aangelegenheden: bv. permanente leegstand, afbraak, commercialisering, bestemming voor federale bevoegdheden (bv. vluchtelingenopvang)
- binnen de persoonsgebonden aangelegenheden maar met een bestemmingsduur < 15 jaar.

Eerste lid:

Deze herbestemmingen wegen zwaarder door en vereisen dan ook een uitgebreidere beoordeling. De minister kan hier ook achteraf de toestemming verlenen in zoverre er geen VIPA-waarborg werd verstrekt. Indien er wel een VIPA-waarborg werd verleend, kan de minister de toestemming **enkel voorafgaand de herbestemming** verstrekken. Dit werd reeds bepaald in artikel 5, §2, tweede lid.

Tweede lid:

In geval van een recurrente subsidie, is de toestemming van de minister zonder advies I.F. maar mogelijk indien de recurrente subsidie wordt stopgezet.

Derde lid:

In het verleden (2015-2016) werden bepaalde alternatieve subsidies ineens uitbetaald. Deze ineens uitbetaalde subsidie ondergaat dan dezelfde behandeling als de bouwsubsidie, met een pro rata temporis terugvordering voor de nog niet gelopen bestemmingsduur.

Vierde lid:

In het geval van een bouwsubsidie met bestemmingsduur van minimaal 15 jaar, kan de minister de voorafgaande toestemming verlenen indien die bouwsubsidie pro rata wordt terugbetaald.

Vijfde lid:

De terugvordering houdt rekening met de gebruiksduren per activasoort. Na 15 jaar nuttig gebruik zullen meubilair en medische uitrusting bijgevolg de facto geen terugvordering vereisen.

Zesde lid:

In het geval van een bestemmingsduur van minder dan 15 jaar of bij vraag tot afwijking van de voorgaande bepalingen, kan de minister maar een toestemming verlenen mits gunstig advies van Inspectie van Financiën. Indien het advies ongunstig is, dan de staan de beroepsmogelijkheden van het besluit van de Vlaamse Codex voor Overheidsfinanciën open.

Art. 7

In dit artikel wordt de sanctie geformuleerd bij inbreuk op de procedure van artikelen 4 en 5. Indien geen correcte toestemming wordt gevraagd, is er enkel nog een integrale terugvordering in tegenstelling tot een eventuele pro rato berekening bij voorafgaande vraag. In geval van gewaarborgde leningen, wordt de waarborg stopgezet.

Hoofdstuk 5 behandelt onder welke voorwaarden een aanvrager opnieuw in aanmerking komt voor een subsidie.

Art. 8

Generiek komt hetzelfde project maar in aanmerking voor subsidies indien geen voorgaande subsidie of als een nieuwe subsidie pas verleend wordt 20 jaar na ingebruikname van de capaciteit onder de oude subsidie (1^e lid).

Het tweede en derde lid bevatten de sectorspecifieke uitzonderingen op de voorgaande regel. Deze uitzonderingen waren reeds opgenomen in de sectorbesluiten en zijn bijgevolg niet nieuw:

- tweede lid:

BVR tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de preventieve en ambulante gezondheidszorg van 10 september 2010, artikel 15, 2^e lid
BVR tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor sommige voorzieningen voor personen met een handicap van 23 december 2018, artikel 28, voorlaatste lid.

- derde lid: werd overgenomen uit het BVR tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de verzorgingsvoorzieningen van 16 juli 2010, artikel 16, 2e lid.

Vierde lid:

Daarnaast zijn er ook generieke afwijkingsmogelijkheden van toepassing, ongeacht de sector. De eerste 2 afwijkingsmogelijkheden (vierde lid, 1° en 2°) werden overgenomen uit de sectorbesluiten en de besluiten m.b.t. de forfaits.

De derde afwijkingsmogelijkheid ligt ook in lijn van de vroegere afwijkingsmogelijkheid die meestal een voorafgaande toestemming of terugbetaling van de subsidie impliceerde. Met de verwijzing naar artikels 5 en 6 van dit bestemmingsbesluit wordt nu wel een genuanceerd antwoord geboden op de verschillende situaties om terug in aanmerking te komen voor een nieuwe subsidie.

In concreto zal het opnieuw in aanmerking komen afhangen van:

Artikel 6: indien (voorafgaande) toestemming:

- (partiële) terugvordering van de subsidie en – indien voorkomend - terugbetaling van het openstaand kapitaalsaldo van een lening of stopzetting waarborg, na (al dan niet voorafgaande) toestemming van de minister of toestemming van de leidend ambtenaar;
- geen terugbetaling subsidie maar wel een voorafgaande toestemming minister na het gunstig advies van de Inspectie van Financiën.

Artikel 7: indien geen toestemming (al dan niet voorafgaand volgens de bestemming):

- integrale verplichte terugbetaling van de subsidie en eventuele terugbetaling van het openstaand kapitaalsaldo van een lening, indien geen correcte toestemming.

Indien de subsidie werd beëindigd volgens artikelen 5 of 6, staat de deur weer open voor nieuwe subsidies.

Hoofdstuk 6 bevat de besluiten waarvan de vermelde bepalingen worden opgeheven of worden aangepast, gezien zij:

- vervangen worden door bepalingen in het wijzigingsbesluit;
- verwijzen naar bepalingen die vervangen worden door bepalingen in het wijzigingsbesluit.

Afspraak m.b.t. de hierna gevolgde typologie in deze nota:

- de eerste verwijzing (artikel + lid) vóór de dubbele punt verwijst naar het bestemmingsbesluit
- de tweede na de dubbele punt verwijst naar het initiële besluit.

- Klassieke subsidies: procedurebesluit voor de klassieke subsidies van 8/6/1999 (verder: BVR Klassieke subsidies):

Artikel 9:

Art. 15, 1e lid, 1°, n): dit bevat de bepalingen m.b.t. de geschiktheid om in aanmerking te komen voor een nieuwe subsidie met de uitsluiting bij eerdere subsidiëring. Hier kan verwezen worden naar het bestemmingsbesluit, meer bepaald de bouwsubsidie.

Art.15, 1° lid, 17°: b) 1) en 2): dit bevat de erewoordverklaring voor de eventuele derde-investeerder om de regels van bestemmingswijziging te volgen en deze ook af te dwingen bij iedere overdracht naar een nieuwe eigenaar.

Artikel 10: Artikel 40, §2, 4° lid: De financier biedt weinig toegevoegde waarde i.v.m. het informeren over bestemmingswijzigingen. Hiervoor hebben we vanuit de Vlaamse overheid zelf veel krachtiger instrumenten (bv. mutatierapporten in het GKB of gemeenschappelijk klantenbestand) ter beschikking.

In het kader van de waarborg beperkt de informatieve taak van de financier dan ook tot de zakelijke zekerheidsrechten gezien deze zonder kosten voor het VIPA ook steeds een recent attest van het bevoegde hypotheekkantoor dient te bezorgen.

Artikel 11: artikel 41, §2 en §3: dit wordt integraal geregeld in het Bestemmingsbesluit.

Artikel 12: artikel 42, eerste lid: hier rest dan enkel de sanctie met betrekking tot:

- o het ongeoorloofd vestigen van zakelijke zekerheidsrechten (artikel 40, §1, derde lid)
- o het verhinderen van de controle door de Vlaamse administratie (artikel 41, §1, 1° lid) en het niet ter beschikking houden van documenten met betrekking tot de ongeoorloofde verwantschapsband (artikel 41, §1, 2° lid)
- o onjuiste verklaringen.

- Besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2007 tot regeling van de investeringswaarborg voor [woonzorgcentra (verv. BVR 24 juli 2009, art. 67)], verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden, en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 september 2006 tot regeling van de alternatieve investeringswaarborg verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden:

Artikel 13: artikel 23: deze bepaling werd volledig opgenomen in het Bestemmingsbesluit.

Artikel 14: artikel 24, §6: De financier biedt weinig toegevoegde waarde i.v.m. het informeren over bestemmingswijzigingen. Hiervoor hebben we vanuit de Vlaamse overheid zelf veel krachtiger instrumenten (bv. mutatierapporten in GKB) ter beschikken.

In het kader van de waarborg beperkt de informatieve taak van de financier dan ook tot de zakelijke zekerheidsrechten gezien deze zonder kosten voor het VIPA ook steeds een recent attest van het bevoegde hypotheekkantoor dient te bezorgen.

- **Besluit van de Vlaamse Regering van 18 juni 2010 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de door het agentschap Opgroeien regie erkende voorzieningen en vergunde diensten:**

Artikel 15: artikel 12: de hele bepaling i.v.m. het opnieuw in aanmerking komen voor een subsidie kan worden opgeheven gezien geregeld in het Bestemmingsbesluit.

- Besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de verzorgingsvoorzieningen

Artikel 16: artikel 16: de hele bepaling i.v.m. het opnieuw in aanmerking komen voor een subsidie kan worden opgeheven gezien geregeld in het Bestemmingsbesluit.

De uitzonderingsbepaling voor reconversie voor k-projecten werd overgenomen in het Bestemmingsbesluit.

- Besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de preventieve en de ambulante gezondheidszorg

Artikel 17: artikel 15: de hele bepaling i.v.m. het opnieuw in aanmerking komen voor een subsidie kan worden opgeheven gezien geregeld in het Bestemmingsbesluit.

De bepaling met betrekking tot de bijzondere uitrusting voor de consultatiebureaus voor respiratoire aandoeningen werd ook geschrapt, gezien ook mee opgenomen in het bestemmingsbesluit.

- Besluit van de Vlaamse Regering van 10 september 2010 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor het algemeen welzijnswerk

Artikel 18: artikel 11: de hele bepaling i.v.m. het opnieuw in aanmerking komen voor een subsidie kan worden opgeheven gezien geregeld in het Bestemmingsbesluit.

- Besluit van de Vlaamse Regering van 4 maart 2011 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor de sector van de voorzieningen voor gezinnen met kinderen

Artikel 19: artikel 14: de hele bepaling i.v.m. het opnieuw in aanmerking komen voor een subsidie kan worden opgeheven gezien geregeld in het Bestemmingsbesluit.

- Besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 tot regeling van de alternatieve investeringssubsidies, verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden:

Artikel 20: artikel 87: deze bepaling wordt integraal in het Bestemmingsbesluit overgenomen.

Artikel 21: artikel 88: gezien verwijzing naar eerste en derde lid van artikel 87, dient deze bepaling te worden geschrapt.

Bepalingen die overeind blijven zijn:

- als er geen medewerking wordt verleend bij controle of de nodige documenten niet worden verstrekt (artikel 86)
- onjuiste verklaringen die worden afgelegd
- gebruikstoelage voor niet gerealiseerde uitvoering of uitbating binnen een redelijke uitvoeringstermijn
- gebruikstoelage waarvoor wetgeving niet werd toegepast.

- Besluit van de Vlaamse Regering van 11 september 2015 tot regeling van de eenmalige uitbetaling van de alternatieve investeringssubsidies, verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden:

Artikel 22: artikel 11: deze verplichtingen worden integraal in het Bestemmingsbesluit overgenomen

Artikel 23: artikel 12:

- De verwijzing naar artikel 11 valt weg in het eerste lid, 1°. Er rest dan: "1° bij overtreding van de bepalingen van artikel 10 van dit besluit".
- Het derde lid "Bij overtreding van de bepaling van artikel 11, derde lid, ... de controle door het Rekenhof" wordt volledig opgeheven gezien dit werd opgeheven.
- In het vierde (laatste) lid wordt "1° de aanvrager ... van dit besluit;" opgeheven gezien artikel 11 werd opgeheven.

- Besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2017 houdende de procedureregels voor de subsidiëring van infrastructuur van ziekenhuizen:

Artikel 24: artikel 8: het eerste lid, 5°, bevat de erewoordverklaring die nog gebaseerd is op artikel 23 dat zal worden verwijderd. Deze erewoordverklaring dient voortaan te verwijzen naar het Bestemmingsbesluit.

Artikel 25: artikel 23: de geschiktheid om na een eerdere subsidie in aanmerking te komen voor het forfait, wordt opgenomen in het Bestemmingsbesluit.

Artikel 26: artikel 25: betreft het verbod op vervreemding, bezwaring met zakelijke of genotsrechten, en bestemmingswijziging, wat ook in het bestemmingsbesluit wordt opgenomen.

Artikel 27: artikel 31:

De zinsnede “en 25, eerste lid” werd opgeheven gezien artikel 25 integraal werd geschrapt.

Artikel 31, 3^e lid, werd geschrapt omdat dit de sanctie bevat i.v.m. het onderhoud en beheer als goed huisvader, wat ook afgedekt is in het huidige bestemmingsbesluit.

dient enkel nog de sancties te bevatten mbt:

- De controle op de stukken (artikel 24, 1^e + 2^e lid)
- Verwantschapsband (artikel 24, 3^e lid)
- Verklaringen (artikel 3, eerste lid en artikel 4)
- Wetgeving overheidsopdrachten

- Besluit van de Vlaamse Regering van 22 juni 2018 tot regeling van het infrastructuurforfait binnen de persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap

Artikel 28: artikel 5, 8°: de initiële bepaling betrof de geschiktheid om na een eerdere subsidiëring voor dezelfde capaciteit, opnieuw in aanmerking te komen voor een strategisch forfait. Dit wordt vervangen door een verwijzing naar het Bestemmingsbesluit. Verder in het besluit onder artikel 7,k wordt opgelegd dat er een erewoordverklaring is waarbij aan de voornoemde (vervangen) voorwaarde wordt voldaan.

Artikel 29: artikel 20: bevat enkel nog de verplichting om het fonds op de hoogte te brengen van de stopzetting van de activiteiten van niet-rechtstreeks toegankelijke zorg.

- Besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2018 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor sommige voorzieningen voor personen met een handicap en tot wijziging van artikel 16 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 juni 1999 houdende de procedureregels inzake de infrastructuur voor persoonsgebonden aangelegenheden:

Artikel 30: artikel 27: de hele bepaling i.v.m. het opnieuw in aanmerking komen voor een subsidie kan worden opgeheven gezien geregeld in het Bestemmingsbesluit.

Artikel 31: artikel 28: van artikel 28 van hetzelfde besluit wordt het vijfde lid opgeheven. Dit wordt als uitzondering toegevoegd in artikel 7, 2^e lid als bijkomende uitzondering naast de consultatiebureaus voor respiratoire aandoeningen.

- **Preventieve infrastructurele maatregelen tegen agressie: BVR houdende subsidiëring van projecten van preventieve infrastructurele maatregelen inzake agressie, vrijheidsbeperking of vrijheidsberoving van 13/11/2018:**

<https://codex.vlaanderen.be/PrintDocument.ashx?id=1030153&datum=&geannoteerd=false&print=false>

Artikel 32: artikel 16: dit bevat de verplichtingen m.b.t. goed beheer en bestemmingsduur, wat opgenomen wordt in het Bestemmingsbesluit.

Artikel 33: artikel 17: enkel voor het afleggen van een onjuiste verklaring is er hier in een sanctie voorzien. Voor het opheffen artikel 16 worden de sancties voorzien in het bestemmingsbesluit.

- **Besluit van de Vlaamse Regering van 28 juni 2019 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers:**

Artikel 34: artikel 3: indien woongelegenheden eerder gesubsidieerd werden, dan zijn ook de bepalingen uit het bestemmingsbesluit van toepassing

- **Besluit van de Vlaamse Regering van 13 december 2019 tot vaststelling van de investeringssubsidie en de bouwtechnische en bouwfysische normen voor sommige woonzorgvoorzieningen, tot wijziging van diverse bepalingen in dat verband ingevolge het Woonzorgdecreet van 15 februari 2019 en tot wijziging van artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot oprichting van een technische commissie voor de brandveiligheid in de voorzieningen van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin**

Artikel 35: artikel 14: de hele bepaling i.v.m. het opnieuw in aanmerking komen voor een subsidie kan worden opgeheven gezien geregeld in het Bestemmingsbesluit.

- **Besluit van de Vlaamse Regering van XX 2023 over investeringssubsidies voor de revalidatieovereenkomsten**

Artikel 36: artikel 3: dit wordt opgenomen in het Bestemmingsbesluit.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

1 BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De budgettaire impact is eerder beperkt gezien het besluit grotendeels een bestendiging vormt van de huidige werkafspraken, maar waarbij een meer efficiënte benadering wordt nagestreefd. Op de teruggevorderde bedragen zal dit geen impact hebben.

Er is indirect een beperkt positieve impact voor de werking gezien er meer gevallen automatisch kunnen behandeld worden.

Inspectie van Financiën verleende een positief advies op 20 oktober 2023.

Volgens Inspectie van Financiën is het met toepassing van artikel 31 §2, 2° van het BVR VCO geen begrotingsakkoord vereist.

Een aantal opmerkingen werden vooraf geduid en verantwoord (zie advies IF)

Voor de andere opmerkingen werden de nodige aanpassingen in het besluit aangebracht (hierna volgen eerst de opmerkingen en daarna de respons):

- 3.1.2: “het VOBVR definieert onvoldoende bepaalde kernbegrippen”:

> De bestemmingswijziging werd als aparte definitie opgenomen.

> De persoonsgebonden aangelegenheden staan gedefinieerd in het oprichtingsdecreet. Het oprichtingsdecreet werd daarom in het aanhef vermeld.

> Het beleidsdomein van het VIPA wordt verduidelijkt door opname in het juridische kader naar de BVR's van 3 februari 2005 en 12 mei 2023.

- 3.1.3: “het VOBVR bevat geen inperking van de discretionaire marge van de leidend ambtenaar”:

Voor de inperking van de discretionaire marge van de leidend ambtenaar werden in artikel 5, §1, derde lid de in acht te nemen criteria in algemene zin opgenomen:

“De toestemming van de leidend ambtenaar houdt rekening met de functionele, bouwtechnische en financiële aspecten van de nieuwe bestemming.”

- 3.1.4: “het laatste lid van artikel 5 is zo geformuleerd alsof de minister geen toestemming meer kan verlenen als IF ongunstig advies verleent”

Na wetgevingstechnisch advies werd dit artikel 6, §5, laatste lid.

Voor de beroepsmogelijkheid werd in artikel 6, laatste lid verwezen naar de bepaling over de beroepsmogelijkheden in het VCO-besluit in artikelen 53-54.

- 3.2.2: “zowel in scenario A en B is een post factum aanvraag nog mogelijk zonder dat er een sanctiemechanisme is ingeschreven”:

In het geval dat een toestemming achteraf (na de herbestemming) mogelijk is, werd de termijn waarbinnen die toestemming achteraf dient te worden aangevraagd, bepaald op twee jaar. Er werd op advies van I.F. ook een boete voorzien bij ex-post aanvraag van toestemming.

Indien de toestemming achteraf wordt aangevraagd, is een boete verschuldigd die toeneemt naarmate de nieuwe bestemming zich verder verwijderd van wat door het VIPA kan worden gesubsidieerd.

De lichtste boete is er voor bestemmingswijzigingen binnen het VIPA-domein (1%, max. 10.000 euro); zie artikel 5, §2, laatste zin.

Dit evolueert naar een hogere boete in geval van bestemmingswijziging buiten het VIPA-domein maar binnen de persoonsgebonden aangelegenheden (2%, max. 50.000 euro); zie artikel 6, §2, laatste lid.

De hoogste boete wordt toegepast indien bestemmingswijziging buiten de persoonsgebonden aangelegenheden (10%, max. 500.000 euro); zie artikel 6, §2, laatste lid.

- 3.2.3: “de voorziene terugvorderingsbedragen worden op jaarbasis bekeken”:

in de definitie voor de nuttige bestemmingsduur (artikel 2, 8°) wordt het aantal jaar vervangen door aantal dagen (waarbij dagen als kalenderdagen worden begrepen)

-3.2.4: “het VOBVR voorziet dat periodes van leegstand geen terugbetaling van de verstrekte subsidies inhouden en enkel de bestemmingsduur schorsen. IF is voorstander om een maximale leegstandsperiode in te schrijven waarna terugvordering toch vereist wordt.”:

In artikel 5, §2, werd de tijdelijke leegstandsperiode beperkt tot maximaal 5 jaar, tenzij de aanvrager kan aantonen dat de aanpassingswerken een langere periode van leegstand vereisen.

- 3.2.5: “het VOBVR voorziet geen sanctiemechanisme als de aanvrager vlug na het bekomen van de infrastructuursubsidie ‘van gedacht verandert’”:

Hier kan gesteld worden dat bij afbraak of aanwending buiten de persoonsgebonden aangelegenheden, sowieso toch nog via IF wordt gepasseerd gezien voor bouwsubsidies voor een discretionaire beslissing van de leidend ambtenaar of de minister een termijn van minimaal 15 jaar geldt. De recurrente subsidies zullen dan weer stopgezet worden.

Het snel van gedachten veranderen wordt bijgevolg reeds impliciet afgeraden.

Volgens 3.2.6 is er een beperkte, niet te becijferen budgettaire impact waardoor volgens artikel 31 §2, 2° van het BVR VCO voor dit dossier geen gemotiveerd begrotingsakkoord vereist is.

2 ESR-TOETS

Geen directe ESR-impact.

3 IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit voorontwerp van besluit heeft geen impact op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten.

4 IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Dit voorontwerp van besluit heeft enkel een positieve impact op de lokale en provinciale besturen. Heel wat lokale besturen kennen een verzelfstandiging van hun zorgactiviteiten met altijd een behoud van de bestemming. De toestemming van de leidend ambtenaar blijft behouden waarbij ze voortaan ook nog achteraf kan worden verleend.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van besluit dient voor advies aan de Raad van State voorgelegd te worden.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering over de bestemmingsregels in het kader van de subsidies verstrekt door het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden;
- 2° de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies van de Raad van State in te winnen, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Hilde CREVITS